

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Part Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Meghasonlás.

Már a küszöbünkön áll, még egy kicsit és bent lesz a nemzet szentélyében.

A hatalmon levő kormány a magyar nemzet egységét, fölényét az általános titkos választástól félti s azt állítja, ha ez bekövetkezik, könnyen közénk ékeződik egy olyan idegen elem és anyag, mely nemzetünk egységét veszélyeztetné, esetleg le is törné.

Ha csak ez volna egyedüli szerencsétlensége a magyar nemzetnek, beh boldog lehetne! Van nekünk egyéb nyavalyánk elég, melytől azonban szabadulni nem tudunk.

Hogy a kormány fantáziája miképp alakulna ki a jövőben, attól tekintünk el s térjünk át arra a mi súlyos és szomorú helyzetünkre, mely mindennél veszedelmesebb ránk nézve. Nézzük, miként áll nemzetünk egysége, véreink állásfoglalása s van-e valami reményünk arra, hogy lehet még belőlünk valaha oly szilárd alapon álló egységes nemzet, mint voltunk valamikor.

Az általános titkos választójog még mindig a kombinációk birodalmában uralkodik, egyetértésünket még nem lazította meg, de be kell vallanunk, hogy a magyar nemzet egysége talán még soha sem volt lazább s nagyobb foszlányokra tépve s nagy vezéreink sem voltak még tájékozatlanabbak, mint most.

Még soha sem dult a magyar nemzet kebelében oly ellenszenveskedés, akkora fejnélküliség, ami szétforgáshoz vezetett egyetértésünket, mint most és éppen az a csodálatos, hogy eddigelé testünkben semmi idegen anyag nincs és senki sem háborgat bennünket és önmagunk között mégis folyton hadilábon állunk.

Kell is mi közénk idegen ellenség, nem kell nekünk magyaroknak sem a nemzetiségektől, sem kül ellenségtől lélni — azok ellen még csak tudnánk védekezni va'ahogy, de az a legsajnálatosabb, hogy azon halálos ellenségeinkkel nem bírnak, akik saját vérükből lettek azzá, azoktól nem vagyunk képesek egységünket fentartani, akiket mi nevelünk s akik testüket és vagyonukat egyre pusztítják.

Mi lesz a szenvedélyes surlódásnak, az elkeseredett gyűlöletnek a következménye, ki tudná megmondani? Felesleges az idegen nemzet beavatkozása, mikor elolthatlannak látszó tüzet gyújtottak és szítanak saját véreink.

Amely család tagjai idegenkednek a családfőtől s nem tartanak össze, hanem annyifelé huznak, ahányan vannak s elkeseredett lélekkel háborognak egymás

között, az veszve van. S amit a családról e tekintetben igazol a mindennapi tapasztalat, ugyanaz áll, még fokozottabb mérvben a nagy családról, a nemzetről.

Közel állunk a meghasonláshoz, az elpusztuláshoz, mert nemzetünk előbbkelői és vezérei, az u. n. népképviselők egymással oly halálos ellenségeskedésben és egyenetlenségben élnek, hogy amit az egyik a nemzet iránti hazafias lelkesedésből épít, azt a másik kézzel-lábbal, lelke minden erejével lerombolni törekszik s azonfelül annyi pártra szakadoztak már, hogy nehéz annak megállapítása, melyik honatyába vesse a nemzet legtöbb bizodalját.

S miért mindez, a nemzetünk élete ellen irányuló ádáz harc? Tisztán és egyedül a hatalom utáni vágyból. A közöttünk fenálló egyenetlenségen a magyar nemzet ellenségei kacagnak s csendben gyűjtik erejüket, fonják a kötelet, hogy a vegképeni megbomlás beálltával békóba verjenek, oly erős békóba, hogy örök időkre ártalmatlanná tegyenek bennünket.

A nagy surlódásból, a veszélyes egyenetlenségből majd csak akkor ébredünk, mikor már késő, mikor már más nemzet uralja a helyzetet, mint hajdanában, mikor megszűnt az őseink által vérrel szerzett hazánk magyar haza lenni.

Akkor majd elmulik a gyűlölet és egyenetlenség, de későn mert amit egymás iránti gyűlölettel elvesztettünk, a magyar hazát többé nem leljük meg. T. A.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovits kir. tanácsos polgármester a legutóbbi október havi közgyűlésen következőekben terjesztette be polgárm. jelentését:

A lefolyt július, augusztus és szeptember hónapokban a közigazgatás menete rendes volt. E 3 hónapban tartott 3 közgyűlés, 3 előkészítő tanácsülés, 3 közigazgatási bizottsági ülés, 22 tanácsülés, 14 árvaülés, 1 gazdasági biz. ülés, 1 gazdasági és pénzügyi biz. ülés, 1 gazdasági és kövezési biz. ülés, 1 szingyi biz. ülés, 1 nyugdíjválasztmányi ülés, 1 jogügyi biz. ülés.

Kiadatott: 82 iparigazolvány, 82 iparengedély, 64 munkakönyv, 494 zenengedély, 2562 marhalevél, 48 szárlásutalvány, 79 külhoni utlevél, 61 cseledekönyv és 24 igazolási jegy, kereskedelmi tanoncszerződés kötött 31, toloncoltatott 72 és továbbított 28 egyén.

A közegészségügyi állapot folyó évi július hónapban kedvező volt. Fertőző betegségek csak szórványosan fordultak elő,

nevezetesen: vörhenynek 2, diftériának 7, hasi hagymáznak 2, kanyaró és hökhurumnak 3—3 esete lett bejelentve. Az elhaltak száma 68, a halvaszületések száma 4 volt. Vallásfelekezet szerint volt r. kath. 21, g. kel. 27, ref. 8, evang. 4, izr. 3 és gör. kath. 1. A tüdőgümőkór 6, a diftéria 1 halálesetet okozott, nagy a száma ellenben a nyári hasmenésben elhalt gyermekeknek és pedig 24. A városi közkórházban június hó végével ápolás alatt maradt 114 férfi és 80 nő; július hó folyamán felvétetett 143 férfi és 67 nő. Ezek közül gyógyultan elbocsátott 67 férfi és 29 nő, javultan 42 férfi és 24 nő, gyógyulatlanul 5 férfi és 2 nő és meghalt 8 férfi és 4 nő.

Az auguszt. havi közegészségi állapot éppen olyan kedvező volt mint a megelőző hónapban, mert a ragályos megbetegedések száma nem szaporodott. A városi főorvosi hivatalnál a következő ragályos betegségek lettek bejelentve: hasi hagymáz 6, vörheny 5, diftéria 4 és kanyaró 2 esetben; elhalt összesen 53 egyén, ezek közül tüdőgümőkórban 10, vörhenyben 1 és diftériában 1 esetben. Halva született 3 róm. kath., 1 gör. kel. és 1 izraelita szülőktől. Vallásfelekezet szerint volt az elhaltak közül: róm. kath. 20, gör. kel. 20, izr. 5, ev. 4, ref. 3 és keresztleetlen 1. A vár. kórházban július végén 223 beteg maradt ápolás alatt. Augusztus hó folyamán felvétetett 207 és így augusztusban 430 beteg lett gyógykezelve. Ezekből mint egészséges elbocsátott 100, javultan 78, gyógyulatlan 11 és meghalt 15.

Szept. hónapban is kedvező volt az egészségügyi állapot. Fertőző betegségek közül 1 vörheny és 2 diftéria eset jelentetett be, ellenben a tifusz esetek száma e hónapban 9-re szűkött fel. A tifusz esetek ezen emelkedése minden évben az őszi hónapokban rendes jelenség s így semmiféle aggodalomra okot nem szolgáltat. A halálesetek száma 51, a halvaszületések száma 7 volt. Vallásfelekezet szerint 20 halott volt r. kath., 16 gör. kel., 3—3 ref. és ev., 4 izr., 2 gör. kath. és 2 keresztleetlen. A hasi hagymáz 1, a tüdőgümőkór 11, a kórházban elhaltakkal együtt pedig 13 áldozatot követelt. A vár. közkórházban aug. végén ápolás alatt maradt 131 férfi és 95 nő; felvétetett szept. folyamán 139 férfi és 65 nő. Elbocsátott gyógyultan 50 férfi és 38 nő, javultan 61 férfi és 23 nő, gyógyulatlanul 7 férfi és nő, meghalt 7 férfi és 5 nő, a hó végével tehát ápolás alatt maradt 145 férfi és 92 nő. Az I. és II. negyed iskoláiban a szemvizsgálat szept. hónapban befejezést nyert. A vizsgált tanulók

száma 3601 volt, ezek közül trachomás volt 22. Az ujvidéki tüdőbeteggondozó egyesület a tuberkulózis lehető 1-küzdése céljából gondozó intézetet létesített, mely működését a kerületi munkásbiztosító pénztár rendelő helyiségeiben október 1-én megkezdte. Ezzel kapcsolatban intézkedés történt aziránt is hogy az ujvidéki felekezeti iskolák tantermei, folyosói a vall. és közokt. miniszteri rendelet értelmében megfelelő számú kőpöcsészével láttassanak el.

A városi közbiztonságul jul., aug. és szept. hónapokban levágatott: 468 drb. szarvasmarha, 839 borjú, 2543 drb. juh és bárány és 2167 drb. sertés, összesen 6017 drb. Elszállított összesen 9430 kg. hus. Idegen községből behozatott 6 drb. szarvasmarha, 126 drb. juh és 27 drb. sertés, összesen 159 drb. Közfogyasztásból elvonatott és megsemmisített: 1 drb. sertés sárgaság, 2 drb. sertés sertésvész és 1 drb. sertés borsókakór miatt.

A cs. és kir. erődítésépítésügyi igazgatóság péterváradfi fiókja f. október 21-én kelt átiratában arról értesített, hogy az Ujvidék—péterváradfi hajóhid bérletére vonatkozó szerződést további 3 évre meghosszabbította olyképen, hogy ezen három évre az évi bért 4000 koronáról 2000 koronára leszálította.

Sport.

Ujvidéki A. C. — Bajai Sport Egyesület 7x0

Vasárnap, okt. 27-én ismét az Ujvidéki Athletikai Club mérkőzött, ezuttal a Bajai Sport Egyesülettel.

Már a multkor említettük, hogy a legközelebbi mérkőzésen ki fog tűnni az Uac labdarugó tudása és valóban elismerést érdemel, nemcsak azért, mert fényes győzelmet aratott, hanem azért is, mert az elért eredményrel megjavította az ujvidéki rekordot is, melyet eddig az Ujvidéki Testgyakorlók Köre tartott, 6:0 legszebb győzelmével.

A bajai vendégek, összesen 18-an, a déli gyorsvonattal érkezvén, az állomásról egyenesen Lang vendéglőjébe lettek kalauzolva ebédre.

Már 2 óraker a pályán futkostak a fehér inges és fekete nadrágos footballisták s 1/3-kor érkeztek le a pályára az Uac ismert kétkörös játsoi is (10-en).

A bajnoki pontokat illetőleg, a szerencse úgy látszik nem kedvez Uac-nak, mert a bajnoki mérkőzést most sem lehetett megtartani, a pálya ez idő szerint bajnoki mérkőzésre való alkalmatlansága miatt. A szombat délutáni nagy esőzés teljesen hasznavehetetlenné tette az amúgy is rossz pályát, úgy hogy csak a legnagyobb erőmegfeszítés árán, vasárnap egész délelőtti dolgoztatva, lehetett a pályát némiképp rendbehozni.

A mérkőzésen állandóan Uac nagy fölénye mutatkozott. A bajaiak a fél pályán ritkán jutottak túl, úgy hogy az Uac kapusnak alig kellett a karját megmozgatni. Annál több dolga volt a bajai kapusnak, ki alig győzte a fejét a labda után kapni, oly gyors egymásutánban követték egymást a lövések.

Uac részéről különösen a gyönyörű szép lefutások keltettek nagy tetszést. Majdnem páratlanul áll Koháry csapatkapitány és Szerdahelyi közép-csatár szép egyéni játékukkal való lefutás után elért goal.

Már a 12. percben Szerdahelyi védhetetlen goalt lő. Ezt követte Koháry gyönyörű szép lefutásából származó goal; majd újra a közép-csatár rugja a bajai kapuba a labdát. Ez a három egymás után következő goal szépen jellemzi Uac heves támadásait. A második félidőben a fehéringesek kezdenek erélyesebben támadni, de Molnár és Koháry háttvédek játszva

leszerelik őket és hosszú rugásaikkal messzire repítik a labdát.

A labda Mészáros balszélsőhöz jut, ki azt a féldő elején a goalba rúgja. A 20. percben újra Szerdahelyi lő goalt. Most meg Baja fut le a labdával, de a rossz pályán nem tudja érvényesíteni. A 32. percben Filipán balösszekötő lő goalt. A fehéringesek elleni 11-est Molnár kapujának rugja. Végre a 41. percben ismét Filipán lövi a goalt, mely egyszerűen az utolsó is. Végeredmény 7:0 Uac javára.

A mérkőzés maga annyiban nem mondható izgalmasnak, amennyiben kimenetele pillanatig sem volt kétséges. Szép jelenetei azonban bőven voltak. E mérkőzést különösen a biztos lövések jellemzik.

Durva játékról szó sem lehetett, mit különben a bíró is megerősített a mérkőzés végén. Alaptalanok azok a híresztelések, melyek városunkban terjednek egy bajai játékosról, Szebenyeiről. Az hírlík ugyanis, hogy életveszélyes lágyékrugást kapott, minek következtében a kórházba kellett szállítani. Az egészből annyi igaz, hogy nevezett egy régebbi baja következtében a pályán rosszul lett és ágyba kellett feküdni pihenés végett. Dr. Kemény Soma azonnal kezelés alá vette, úgy hogy Szebenyei 1 1/2 óra múlva a többiekkel vacsorázott, sőt még fánclót is.

A mérkőzés után közös vacsorára gyűltek egybe a játsoók, nagyszámú sportkedvelő társaságában. Jelen volt Uac teljes tisztikara Pekló Béla elnökkel együtt, aki szép beszédet is mondott. Bíró: Horvátzky P. Fábán volt a „Bácska”-ból, ki mindenki teljes megelégedésére páratlanul bíraskodott.

H I R E K.

Virilisták névjegyzéke 1913-re.

	k.	f.
Dungyerszky Lázár,	23550	37
Dr. Adamovich István,*	4066	77
Dr. Lóránd Samu,*	3576	31
Dietzgen Gábor,*	3494	61
Krón Károly,	3438	11
Dr. Csirics A. Milán,*	3368	12
Dr. Kassowitz Ármán,*	3325	00
Bauer Gyula,	3087	16
Dr. Gavanszky Tivadar,*	3044	30
Nikolics István,*	3085	90
Dr. Kubinyi Károly,*	3020	60
Dr. Szelezák Lajos,*	2809	20
Königstädler Dusan,	2740	18
Dr. Ámon Pál,*	2636	70
Peics Péter,	2588	30
Dr. Leitner Benő,*	2565	66
Macsvanszky Pál,*	2461	36
Schaffer Samu,	2430	35
Schwartz Lipót,	2402	44 1/2
Schubert Rezső,	2352	74
Jeftics Mita,	2317	53
Dr. Polih Mihály,*	2303	00
Miroszavlyjevics P. Koszta,	2292	33
Dr. Kondorossy Döme,	2283	52 1/2
Róth Vilmos,	2276	13
Ernst József,	2253	87
Dr. Kleiszner Gusztáv,*	2246	44
Mayer Imre,	2217	76
Szlávi János,*	2106	94
Plavszits Gábor,*	2088	00
Fischer Sándor,	2059	28
Jerkovits János,	2058	92
Krón Rihárd,*	1979	00
Brunner Ede,	1941	96
Rainer Simon,	1915	47
Dr. Ofner Mór,*	1818	14
Mijatovics Milos,	1857	60
Móga Tósa,	1784	55
Dietzgen Imre,	1747	30 1/2
Adamovich Sándor,	1739	20
Faith Ferenc,	1733	50
Winkle István,	1729	16

A *-al jelölték adó a törvény alapján kétszeresen beszámítva.

Téli idő. Vasárnap este felé csak kisebb arányu volt télapó bemutatkozása, amennyiben két, sőt három ízben is estek le a télre emlé-

keztető fehér hópihék, anélkül hogy nyomuk maradt volna; hétfő ebéd után azonban egész estig sűrűn hullott a hó s bár az utcákon elolvadt, de a háztetők és a szomszédos szrémi hegyek teljesen fehér mezt öltöttek.

A Dmke f. hó 10-én Makón tartandó évi közgyűlésen az ujvidéki fiókot Krompaszky Jenác iparisk. igazgató, Dr. Piukovich Sándor főgimn. és Avar Gyula iparisk. tanárok fogják képviselni.

Nőegyleti mulatság. Az első ujvidéki nőegylet által e hó 9-én Kovács vígadótermében rendezendő hangversenyen érdekesnél érdekesebb számokkal működnek közre: Czabákné Malvin és Mayer Józsefné urasszonvok, Deutsch Anci, Hollós Stefi, Hajdu Maca, Hercog Nini, Léh Leonka, Michels Erzsike, Szedlacsak Matild, Strasser Vilma, Zappe Elza, Zikmund Márta urleányok, Eckert László, Hollós Lipót, Regényi Kálmán, Schöffler Imre urak s a 96. gy. ezred zenekara. A hangversenyt tánc követi s a tiszta jövedelem szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordítatik.

Tanárok közgyűlése. Az orsz. polg. iskolai egyesület B. Bodrog vmegeyi köre okt. 31-én Ujvidéken rendkívüli közgyűlést tartott, még pedig a tagok igen élénk részvétele mellett. A gyűlésen Kürtösi Rezső topolyai polg. isk. igazgató nagy érdeklődés mellett beszélt a polg. isk. tanárok nyugdíjgyőről s határozati javaslatát elfogadván, kimondták, hogy a nov. 9-en Budapesten tartandó kongresszuson teljes számban részt vesznek.

Alapítvány. A magyarországi hercegprimási alapítványra, mely 18 k. 80 fillérről egyszeri részesedésből áll és a melyre szegény katonai árvák (örminster rendfokzattól lefelé) bírnak igényvel, a pályázat kiirattott. A szegénységi és orvosi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok folyó évi november hó végéig a helybeli cs. és kir. 6. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz lesznek beküldendők. Közlelbi felvilágosítást a város katonai ügyi osztálya nyújt.

Ellenőrző tiszti szemle. Ugy a honvédség mint a 6. gy. ezred hadkiegészítőnél hétfőn, e hó 4-én délelőtt volt a tartalékos tisztek szemléje, mely rövid félórát vett igénybe.

Kérelem az ungvári kir. kat. főgimnázium egykori növendékeihez. Az ungvári kir. kat. főgimnázium 1913. június 11-én fogja ünnepelni országos ünnepség keretében fennállásának háromszázados jubileumát. A rendező bizottság ez alkalomból össze akarja állítani az intézet egykori, jelenleg még életben lévő növendékeinek névsorát. Akiknek tartózkodási helyét sikerült megtudnia, azoknak a rendező bizottság már megküldötte a jubileumra vonatkozó felhívását. A bizottság ez úton kéri az intézet azon egykori növendékeit, akik e felhívást még ezideig nem kapták meg, tudassák pontos címüket az ungvári kir. kat. főgimn. igazgatóságával.

Megüresedett közs. jegyzői állás. Jedlicska Mihály bástópolyai közs. jegyző megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjba lépett s ezt a legutóbbi vm. közgyűlés évi 1444 koronában állapította meg.

Bácsmegeye ujonc létszáma. A legutóbb megtartott sorozás eredménye szerint a 3 korosztályból 13390 legény lett felhiva. Ezek közül tényleg megjelent 10,119, távol maradt 3271; a megjelentekből besoroztatott 3774, ami 37,3%-nak felel meg, tehát eléggé szép eredmény.

Községháza felavatása. Sajkászentiván községházát okt. 31-én avatták fel. A képviselőtestület e napon tartotta első gyűlést az új községházán s Petrekanics Antal h. jegyző ugyanekkor lendületteljes szép szavakkal üdvözölte a képviselőtestület tagjait.

Öncsonkítás. Schröder Péter óverbászi legény, hogy a katonaságtól mindenkorra szabaduljon, öncsonkítást követett el: levágta jobb keze mutatóját, Most a katonai kórházban

ápolják s f szigoru bünt

Tojás hában a tyú hasznavehete ni. Az igaz, kárba, mert h mint mésztrá újabb időben tékét állapít nyésztésénél vegyészek a ták, hogy a amelyek ige Most már sz és a malacok egy csipetny

Vegy lyékony fém Gesellschaft készítmény l előnyben rés fém, Poló-v lesz, különö gyak részér tartós. Haszn és bádoggpal kezettel ellá minden értél

Megj ik évre, győ lékület tartá résszel. A di példány s ez előfizetői kö előfizetnek. Kultura Alm a Kultura 1 jelenő össze tési ára: egés hogy megre közöljék, me nél nem tud már a példá hivatala Sop

Az gyár legjo

A há mekek fanta mint a felno dek Elek ké légití ezt a aktuális rov kat közöl a ber 3-iki sz az olvasni v séje, Lampo erdélyi utaz

ápolják s felgyógyulása után rá olvassák a szigorú büntetést.

Tojásbéjak felhasználása. A konyhában a tyúktojásbéjakat a feltörés után mint hasznavehetetlen anyagot a szemébe szokás dobni. Az igaz, hogy a szemébe nem vész teljesen kárba, mert ha a szemetet kihordják a földre, ott mint mésztrágya jó szolgálatot tesz. Azonban, újabb időben a tojásbéjaknak még nagyobb értékét állapították meg, amely háziállatok tenyésztésénél figyelembe veendő. Ugyanis a francia vegyészek a tojásbéjakat elemezték és azt találták, hogy a mészbéjakban olyan anyagok vannak, amelyek igen alkalmasak a csontképződéshez. Most már sokan mozsárban finom porrá törlik és a malacok, baromfiak ételéhez keverik. Egy-egy csipetnyi elegendő belőle.

Vegyen ön Polo-t, ez a legjobb folyékony fémtisztító, készíti a Fritz Schulz jun. Gesellschaft m. b. H. Aussig a/E. Ez a kitűnő készítmény hasonló gyártmányokkal szemben előnyben részesítendő. Minden bármily piszkos fém, Poló-val tisztítva nyomban fényes és tiszta lesz, különösen alkalmas vésett és kőszőrült tárgyak részére. A vele elérhető fény kiváló és tartós. Használjunk tehát csak Poló-t, mely üveg és bádopalackokban, utóbbi csepegtető szerkezettel ellátva kapható és utasítsunk vissza minden értéketlen utánzatot.

Megjelent a Kultura-Almanach, az 1913-ik évre, gyönyörű kiállításban, számos műmelékletet tartalmazva, magas nívón álló szövegrészlettel. A díszes könyvből visszamaradt néhány példány s ezeket szétosztjuk a Kultura azon új előfizetői között, kik lapunkra legalább is évre előfizetnek. Kik egy egész évre előfizetnek, a Kultura Almanachon kívül díjtalanul megkapják a Kultura 1912 okt. 1-től, 1913 jan. I-ig megjelenő összes példányokat is. A Kultura előfizetési ára: egész évre 20 k. Az új előfizetők kéretnek, hogy megrendeléseiket minél sürgősebben eszközözzék, mert esetleges későbbi megrendeléseknél nem tudnánk eleget tenni ígéretünknek, ha már a példányok kifogytak. A Kultura kiadóhivatala Sopron.

A háboru természetesen izgatja a gyermekek fantáziáját is és ép úgy érdekli őket, mint a felnőtteket s Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás kiegészíti ezt az érdeklődésüket is: Kis Krónika aktuális rovatában képeket és rövid tudósításokat közöl a harc mezejéről. A Jó Pajtás november 3-iki száma különben gazdag anyagát adja az olvasni valónak: Nagy Endre új Prutyi-meséje, Lampérth Géza verse, Dörmögő Dömötör erdélyi utazásának történetét Sebők Zsigmond-

tól, Gyula bácsi cikke a világító gombákról, a világ legszebb meséi rovatában egy bűbajos orosz mese (képpel), Elek nagyapó meséje, Thiring Gyuláné állatmeséje, Zsiga bácsi mókája, Szemere György regénye érdekessége ifjúsági irodalmunknak. A rejtvények és szerkesztői izetnek egészítik ki a számot. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 50. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a «Jó Pajtás» kiadóhivatala Franklin társulat, Budapest, IV. Egyetem u. 4.

CSARNOK.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Eddig részletességgel beszámoltunk az újfajta szövetekről, köpenyekről, kabátos ruhákról; beszéltünk a divatos kalapokról is, de talán nem elég részletességgel. Most bővebben akarunk hát éppen erről a nagyon fontos tárgyról, a divatos kalapokról beszélni, annál is inkább, mert ezen az őszön nagy átalakuláson menő át.

Az óriás kalap eltűnt és csak este látható díszes öltözékhez. A kalap formája egészen új, különleges: oldalsó és előli széle keskeny, csak hátrafelé törtet a karima szélesen.

A kis kalapnak, melyet mélyen betéve viselnek, nagy a teteje és a széle keskenyen fel van hajtva. Más kalapoknál a karima baloldalt magasan fel van hajtva, le van kerekítve és a teteje széles és magas. A tavasszal tüneményként megjelent Wágner-sipkák is tartják magukat eredeti formájukban, keskeny karimával; bársonyból, lefektetett kócsag-al igazán szép ujtásnak mondható.

Az idén a kalap majdnem egészen disz nélkül való és csak az értékes anyagával hat. És szinte azt lehet állítani róla, hogy mennél egyszerűbb, annál drágább. Selyemlágyságu felbel, a legfinomabb selyemnemez, bársony és selyemplüss, valódi és a csalódásig hű utánzatu szörme vezet az idén az anyagban. Ami a színt illeti, nagyon szeretik a szép, élénk püspöklilát, de divatos szín még az elefántszürke árnyalat, a fekete ée a fehér, valamint az ugynevezett kőszürke szín. Tetszetős nagyon a feketének és a fehérnek az összeállításja ugyanegy kalapon. A kalap tetejét például megcsinálják a legfinomabb selyemnemezéből, a karimát pedig kívülről is, belülről is fekete felbélből vagy plüssből.

Találkozhatunk gyakran egy régebbi ismerősünkkel, az épp oly sikkes, mint célszerű ganinformával. Különösen bársonyból a forma pehelykönnyűségű és a viseletben nagyon kellemes. A prémsipkát, melyben a szép a hasznossal párosul, amennyiben nem fázik alatta a fej, leginkább silpézsmából, vakond-prémből, mely az idén nagyon divatos, nyércből és barnára festett opossumból (imitált skunks) készítik. A diszt bársonykacsok adják, melyek prémmel vannak szegélyezve.

A nagyobb esti kalapoknak a teteje többnyire brokát, a karimája pedig bársony. A kalap teteje köré struccoll koszoru van tűzve, mely lefelé hosszan lelógó

plörözben végződik. A struccoll kevés alkalmazást nyer kalapokon, inkább viselik boának vagy nyakbodornak.

A téli idénynek egyik megjegyzésre méltó ujdonsága, hogy több figyelmet kell majd fordítani a ruha szoknyájára, mint a derekára. A paniének, mely tulajdonképpen a nyári divatnak volt az ujdonsága, nem volt meg ugyan a várt sikere, de esti ruháknál mégis nagyon szeretik alkalmazni. Utcai ruhán csak kevés redőzés látható; esti öltözékeken már művészivé válik a lágy anyagból és az alak véghetetlenül nyer általa.

Ezenkívül divatos még a plisszés alj és az egyelőre még szűk rakott alj, de a szokott vonalon nem változtat egyik sem. Nagyon érdekes az ujj: a félhosszu kimonóujj megszűnt, de nem a hozzávágott ujj. Rövidítik ugyan, de többnyire hosszan viselik az ujját, szélesített vállal, mély karöltővel. A divatnak az felel meg, ha a derék és a bluz elől zárul, még pedig sűrűn felvarrt gombokkal. Gyakran az ilyen sűrű acél- vagy fűveggsor sor adja a bluznak vagy mellénynek egyedüli díszét.

Utcai ruhának legkedveltebb a posztó világos és sötét színekben, valamint a pamutripsz és frottészövet. A könnyű posztót még redőzni is lehet. Kedvelt ujdonság a sima szivettel elvegyített skót kockás szövet.

Lássuk már most, milyen anyagot diktálnak Párisból esti öltözéknek. Ezen a téren olyan nagy az anyaghalmaz, annyi a drágaság, a szinpompa, hogy csak amugy röviden végezni nem igen lehet vele. Majd legközelebb nagyobb részletességgel tárgyaljuk ezt az igazán fontos kérdést. Csak annyit, hogy a málnapiros smaragdöld, aransárga és püspökkék, mint divatszín.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4 számú házban van.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Tüzifa felaprító telep.

Villanyerőre berendezve a következő áron:

Egy öl tüzifa felfürészelése . . . korona 3.—
 „ „ felfürészelése és hasogatása „ 4.—
 „ „ a fűkamrába vagy a pincébe
 bcrakva 1.60
 „ „ házhoz szállítása 2.40
 Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek mindennemű tüzifánkat száraz legjobb minőségben ürméter szerint valamint legjobb minőségű porosz szalon szentet és első rangú gázkokszot a mindenkori napi áron ajánlani.

Felaprított fa árai:

100 kg. első osztályu hársfa . . . korona 2.50
 100 „ vegyes keményfa . . . „ 2.50
 100 „ elsőosztályu bükkfa . . . „ 3.—

Hazaszállítás díjai:

100 egész 500 kg.-ig felaprított fa kor. 0.60
 500 „ 1000 „ „ „ „ 1.20
 1000 „ 2000 „ „ „ „ 2.40

Schwarz Testvérek,

Telefonszám 9.

Hal-tér 12.

Meinl Gyula
kávé-bevitele.

Uj fiók:
Ujvidéken, Kossuth Lajos-u.
35. szám.

Nagy, elegáns üzlethelyiség
diszes portállal, a Duna-utca 10. száma alatt, azonnal kiadó. Különösen megfelelne: nagyobb irodának, banküzletnek, zálogháznak, gépraktárnak, nagykereskedésnek, vagy sirkóraktárnak.
Bővebbet a háztulajdonosnál.
Ivkovics Miklós.
Ujvidék.

Tantal
lámpa

Lagtartósabb

1151. végreh. 1912. szám.

Árverési hirdetemény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi 10349. számú végzése következtében Dr. Lustig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Rosenbaum testvérek javára 72 k. 58 f. s jár. erejéig 1912. évi július hó 1-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3250 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: siremlék, márvány műdarábok, Wertheim szekreny nyilvános árverésen eladottnak.
Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1912-ik évi V. 1145/2. számú végzése folytán 72 korona 58 fill. tökekövetelés, ennek 1912. évi május hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 57 kor. 40 fillérben bíróilag már megálapított költségek erejéig, a már fizetett 100 korona beszámításával Ujvidéken, Duna-utca 8. sz. a. leendő megtartására 1912. évi november hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzli-zetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség ese-tén becsáron alul is el fognak adatni.
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Ujvidéken, 1912. évi okt. hó 31-én.
Horváth,
kir. bír. végrehajtó.

huzott drótszálas lámpa.
Magyar
SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

KÖHÖGÉS
rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs- és samárköhögés ellen
KAISER
mell-karamellái a „3 fenyővel.”
605 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikerről.
Felette izletes, kellemes bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczog István, Grossinger János, Kuchler Béla gyógyszerzártáiban, Stefanovits Ly. fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Klein Oszkár droguis-tánál, Strasser István gyógysz. Karlóca, Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógysz. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujszlan-kamen, Gebauer Emil gyógysz. Bács.

MEGJELENT!
és itt helyben minden hírlap-
árusítónál kapható a
FIDIBUSZ Ara
legújabb száma **12** fillér

Polo
a legjobb folyékony
fémfiszfitó.

HIRDETÉSEK

csinos kiállításban, jutányos áron számítva
= felvételnek lapunk nyomdájában, =

UJVIDÉK

Kossuth Lajos (fő)-utca 47. szám.

VIII. é
Eld
Egy év
Külső
A c
gáció u
ezuttal
érdeklő
zanak. E
alkotmán
ezernyi
itt benn
több vi
össze a
összeiva
működés
legsarka
tényező
kajáért f
tették m
de a vil
ebben
van, m
csendes.
és fenn
tudatos
nagy kü
a mon
kompak
tesse fe
dalumol
lejárzó
talból
államok
művelt
tisztába
belül a
tünteti
egy nem
lángnye
annyisz
népek
sággal
nemzet
nagyha
radotts
ellen. E
fényese
hogy c
gében
ság, a
érzetb
meriti.
számb